

Strategia OTOP
na lata 2014-2020

Marki
2014-01-01

SPIS TREŚCI

str.

1. Wstęp	2
2. Dlaczego musimy działać?	2
3. Wizja	3
4. Misja	3
5. Generalne metody działania	4
6. Strategia OTOP na lata 2014-2020	5
7. Cele strategiczne	5
8. Cele i formy działań	6
9. Programy BirdLife Int., w które OTOP może się angażować	16

WSTĘP

- Strategia OTOP na lata 2014-2020 jest dokumentem, przyjętym przez Zarząd w dniu 14 lutego 2014 roku.
- Strategia odnosi się do najważniejszych celów i zadań stojących przed Towarzystwem w latach 2014-2020 i pozwala te zadania zaprogramować.
- Strategia odwołuje się do strategicznych dokumentów i aktów prawnych dotyczących tych obszarów ochrony środowiska, gospodarki i finansów, które wpływają na ochronę awifauny w Polsce. OTOP uważa za ważną i celową współpracę z administracją rządową, samorządem lokalnym i pozarządowymi organizacjami ekologicznymi wszędzie tam, gdzie jest to ważne dla ochrony ptaków.
- Strategia ma za zadanie lepiej określać priorytety działań OTOP, lepiej mierzyć (monitorować) prowadzone prace, lepiej komunikować efekty i nowe inicjatywy do członków, sympatyków oraz donorów Towarzystwa.
- Strategia Ogólnopolskiego Towarzystwa Ochrony Ptaków, które jest Partnerem BirdLife International, powstała w powiązaniu z Globalną Strategią BirdLife International do roku 2020 i wspiera jej cele strategiczne.

DLACZEGO MUSIMY DZIAŁAĆ?

W ciągu ostatnich 50 lat tempo ginięcia gatunków zwiększyło się tysiącrotnie w stosunku do tego z przeszłości. Co więcej, prognozy na przyszłość pokazują, że jeżeli nic nie zmienimy, będzie ono nadal rosło. To dramatycznie wysokie tempo zagłady spowodowane jest w ogromnej większości działalnością człowieka. Te fundamentalne czynniki zagłady bioróżnorodności wynikają z niezrównoważonego stylu życia człowieka na naszej planecie, który manifestuje się poprzez gwałtowny wzrost populacji, tworzącej rosnące zapotrzebowanie na żywność, energię i przestrzeń. Rosnące zapotrzebowanie bierze się po części z osobistych wyborów dotyczących stylu życia i konsumpcji, a po części z polityki rządów państw naszego świata. Stanowi też podstawę postrzegania „rozwoju gospodarczego” poprzez wskaźniki „wzrostu gospodarczego”.

Dostrzegając pogarszający się stan oraz zagrożenia środowiska naturalnego, chcemy przyczynić się do jego ratowania. Na bioróżnorodność naszej planety patrzymy przez pryzmat ptaków, gdyż są one doskonałym wskaźnikiem jej stanu. Względna łatwość i ogromna przyjemność ich obserwacji motywuje nas do wysiłku, aby przeciwdziałać ich znikaniu z naszego otoczenia. Chcemy, aby możliwość oglądania ptaków miały także przyszłe pokolenia. W ten sposób – poprzez ochronę tego, co nam bliskie – chronimy całą przyrodę.

WIZJA OTOP

*Przyroda jest niezbędna dla podtrzymania systemów wspierających życie i zapewnienia dobrobytu człowieka.
Ochrona przyrody jest zarówno imperatywem moralnym, jak i praktyczną koniecznością.*

W naszej wizji:

Ludzie żyją w harmonii z przyrodą, zachowując bogactwo bioróżnorodności.

MISJA OTOP

**OTOP dba o całą przyrodę, poświęcając specjalną uwagę ptakom,
zachęca wszystkich do pozytywnych działań na rzecz jej zachowania.**

OTOP jest pozarządową organizacją pożytku publicznego, zajmującą się ochroną dzikich ptaków i miejsc, w których one żyją. Naszym celem jest zachowanie dziedzictwa przyrodniczego dla dobra obecnych i przyszłych pokoleń. Jesteśmy partnerem światowej federacji towarzystw ochrony ptaków – BirdLife International.

Strategiczny kierunek rozwoju: OTOP chce być organizacją coraz bardziej profesjonalną, efektywnie realizującą działania na rzecz zachowania i odtwarzania bioróżnorodności poprzez prowadzone przez siebie rezerwaty i projekty ochroniarskie; ekspertem w dziedzinie ochrony przyrody, którego opinia jest brana pod uwagę przez twórców prawa i inwestorów przedsięwzięć mających wpływ na przyrodę. Chcemy, żeby popierało nas coraz więcej sympatyków i członków, a nasze działania pomagało nam wykonywać coraz więcej wolontariuszy. Chcemy – poprzez sieć BirdLife – angażować się coraz bardziej w akcje ochrony ptaków w krajach, które potrzebują współpracy.

GENERALNE METODY DZIAŁANIA

Monitoring przyrodniczy - Informacja o stanie środowiska jest niezbędna dla formułowania odpowiednich celów i działań w zakresie ochrony bioróżnorodności. Obserwowanie w oparciu o metody naukowe zmian zachodzących w siedliskach i populacjach pozwala na ocenę stanu środowiska – ptaki stanowią często gatunki parasolowe.

„**Ochrona czynna**” – Na szczególnie cennych przyrodniczo terenach sami wykonujemy zabiegi ochronne, takie jak: koszenie, wypas, regulacja stosunków wodnych.

Działania edukacyjne - Prowadzimy działania edukacyjne dla dzieci i młodzieży (dzięki którym mają one okazję poznać ptaki i zrozumieć konieczność ich ochrony), a także działania zwiększania świadomości wśród dorosłych.

Tworzenie i egzekwowanie prawa – Staramy się, żeby ustawodawstwo zawierało rozwiązania nie przyczyniające się do degradacji bioróżnorodności („rzecznictwo”). Podejmujemy także wysiłek, aby obowiązujące prawo, w którym udało się zawrzeć zasady pozwalające chronić przyrodę, było przestrzegane („ekointerwencje”).

Angażowanie społeczeństwa - Wykonywanie działań w skali, która zapewnia realny wpływ na rzeczywistość, wymaga dodatkowego zaangażowania społecznego. W celu zwiększenia poparcia, czyli rozwoju grupy sympatyków i członków naszej organizacji: prowadzimy działania komunikacyjne oraz ogólnodostępne akcje np. liczenia ptaków, podczas których każdy może zapoznać się z naszą działalnością. Ważną część OTOP stanowią wolontariusze – bez względu na poziom wiedzy ornitologicznej lub ilość dostępnego czasu. Bez ich pracy osiągnięcie wielu celów nie byłoby możliwe przy ograniczonych zasobach. Powierzamy im działania o ściśle określonym horyzoncie czasowym i rzeczowym. Natomiast przy działaniach długofalowych, wymagających ciągłości, systematyczności oraz szybkiego i regularnego reagowania na zmieniającą się sytuację, polegamy na pracownikach, w których zakresie obowiązków jest wdrażanie działań i pozyskiwanie funduszy na cele statutowe Towarzystwa.

STRATEGIA OTOP NA LATA 2014-2020

Strategia OTOP nawiązuje do Globalnej Strategii BirdLife Int. do 2020 r. i opisanej w niej 4 działów ze szczegółowo zdefiniowanymi celami strategicznymi.

Strategia OTOP również wspiera zobowiązania rządów do podjęcia pilnych działań mających na celu powstrzymanie utraty bioróżnorodności poprzez osiągnięcie 20 „celów Aichi” Konwencji Ochrony Różnorodności Biologicznej oraz 6 celów Strategii Bioróżnorodności Unii Europejskiej do roku 2020.

CELE STRATEGICZNE OTOP

Dział 1 – Ochrona gatunkowa

- 1.1 Zapobieganie wyginięciu gatunków
- 1.2 Zachowanie pospolitych gatunków ptaków

Dział 2 – Zachowanie siedlisk i ostoi

- 2.1 Identyfikacja, ochrona, odtwarzanie i monitorowanie stanu siedlisk i ostoi ważnych dla ptaków i innych gatunków
- 2.2 Budowanie sieci ekologicznych

Dział 3 – Wspieranie rozwoju zrównoważonego

- 3.1 Propagowanie i ochrona walorów przyrodniczych
- 3.2 Promowanie polityk wspierających rozwój zrównoważony

Dział 4 – Zachęcenie ludzi do pozytywnej zmiany na rzecz ochrony środowiska

- 4.1 Inicjowanie wsparcia dla przyrody
- 4.2 Promowanie lokalnych działań ochroniarskich
- 4.3 Udział we wzmacnianiu globalnego partnerstwa BirdLife

CELE I FORMY DZIAŁAŃ

Cele strategiczne	Cele operacyjne	Formy działań
1.1 Zapobieganie wyginięciu gatunków		
<p>Zachowanie gatunków zagrożonych w skali globalnej</p> <p>Zachowanie gatunków o niekorzystnym statusie w Europie</p>	<p>1.1.1. Gatunkom, wytypowanym do podjęcia konkretnych działań, zostanie przywrócony/utrzymany właściwy stan ochrony, szczególnie poprzez ochronę siedlisk i czynne działania ochronne. Prowadzony jest monitoring tych gatunków oraz ich siedlisk.</p> <p><i>Gatunki priorytetowe w skali globalnej (w nawiasie zapisano podstawowe siedlisko/żerowisko tego gatunku): wodniczka (torfowiska niskie), podgorzałka (stawy rybne i in.), dubelt (torfowiska niskie i pastwiska), orlik krzykliwy (łąki i pastwiska), kania ruda (łąki zalewowe, starorzecza, jeziora, lasy łęgowe), kraska (pastwiska, łąki), rycyk, kulik wielki (torfowiska niskie, pastwiska, łąki zalewowe)</i></p> <p><i>Gatunki priorytetowe w Europie (w nawiasie przedstawiono podstawowe siedlisko/żerowisko tego gatunku): bocian biały (łąki zalewowe), żuraw (torfowiska), bocian czarny (laso łęgowe, olsy, bory bagienne), ślepowron/bąk (stawy rybne, starorzecza), dzięcioł trójpalczasty (laso), krwawodziób (torfowiska niskie, pastwiska, łąki zalewowe), derkacz (torfowiska niskie, łąki), mewa siwa, rybitwa białoczelna, sieweczka obroźna (doliny rzeczne).</i></p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przygotowanie/implementacja planów ochrony gatunkowej – dla gatunków, które uznano za priorytetowe. 2. Inicjowanie i kontynuacja projektów służących ochronie tych gatunków, włączając renaturyzację siedlisk i ograniczanie wpływu obcych gatunków inwazyjnych. 3. Prowadzenie rzecznictwa na rzecz lepszego wdrażania dyrektyw unijnych (zwłaszcza Ptasiej i Siedliskowej, wdrażanie sieci Natura 2000), Wspólnej Polityki Rolnej (Program Rolno-Środowiskowy), 4. Prowadzenie monitoringu przyrodniczego pozwalającego ocenić stan gatunków i siedlisk, oraz efekty działań ochroniarskich.

1.2 Zachowanie pospolitych gatunków ptaków		
<p>Zachowanie gatunków pospolitych</p>	<p>1.2.1. Gatunki pospolite, szczególnie związane z krajobrazem rolniczym, zachowują lub odbudują swoją liczebność dzięki utrzymaniu odpowiednich siedlisk.</p>	<p>1. Prowadzenie monitoringów takich jak: - Monitoring Pospolitych Ptaków Lęgowych (MPPL), - Monitoring efektywności Programu Rolnośrodowiskowego (MPRŚ).</p> <p>2. Wspieranie rolnictwa przyjaznego przyrodzie.</p> <p>3. Wpływanie na zakres wdrażania polityk rolnej, leśnej, przestrzennej, gospodarowania wodą, dostępu do informacji o środowisku, tak by utrzymać obszary ważne dla ptaków.</p> <p>4. Wpływanie na program rozwoju biopaliw, tak aby uniknąć negatywnego wpływu (np. pośrednie zmiany użytkowania i wielkości areалу gruntów przeznaczonych na produkcję biopaliw).</p>
<p>Ochrona gatunków zimujących (* dotyczy celu 1.1 i 1.2):</p> <ul style="list-style-type: none"> - na Bałtyku - na śródlądziu 	<p>1.2.2. Gatunki ptaków zimujące na Bałtyku nie są poddane presji ze strony działalności rybackiej poprzez przyłów oraz wpływ zanieczyszczeń (ropopochodne, śmieci). (http://www.monitoringptakow.gios.gov.pl/zimujace-na-morzu)</p> <p>1.2.3. Gatunki zimujące na śródlądziu mają odpowiednie siedliska. (http://www.monitoringptakow.gios.gov.pl/zimujace-na-srodladziu)</p>	<p>1. Prowadzenie monitoringów takich jak: - Monitoring Zimujących Ptaków Morskich - Monitoring Zimujących Ptaków Wodnych.</p> <p>2. Wpływanie na Wspólną Politykę Rybołówstwa, szczególnie kwestie przyłowu ptaków na Morzu Bałtyckim, poprzez efektywne wdrażanie europejskiego Planu Ochrony Ptaków Morskich.</p> <p>3. Udział w akcjach innych grup np. współpraca z WWF, Kulingiem, członkostwo w Ocean 2012, prowadzenie interwencji w celu ochrony siedlisk.</p>

2.1 Identyfikacja, ochrona, odtwarzanie i monitorowanie stanu siedlisk i ostoi ważnych dla ptaków i innych gatunków		
<p>Priorytetyzacja siedlisk</p>	<p>2.1.1. Siedliska odzyskują/zachowują właściwy stan ochrony. OTOP będzie koncentrował swoje działania na czynnej ochronie (utrzymanie, odtwarzanie) następujących ekosystemów:</p> <ul style="list-style-type: none"> - torfowiska; <i>Torfowisko to potencjalnie bardzo skuteczny (przez tworzące się złoża torfu) i długoterminowy (tysiące lat) „zbiornik” atmosferycznego CO2.</i> - łąki i pastwiska; <i>Trwale użytki zielone należą w skali Europy do najbardziej zagrożonych ekosystemów, są bardzo ważne dla ochrony gatunków, w tym ptaków, stanowiąc miejsca lęgów np. ptaków siewkowych, jak i żerowiska np. ptaków szponiastych.</i> - doliny dużych nizinnych rzek <i>Doliny dużych, naturalnych rzek nizinnych, to unikalne, w skali europejskiej środowisko związane przede wszystkim z dwoma siedliskami: dojrzałymi nadrzecznymi łęgami i korytem ze stromymi skarpami. Zagęszczenia i różnicowanie gatunkowe nadrzecznych łęgów należą do najwyższych dla środowisk leśnych, wyspy w korycie rzeki są z kolei łęgowskim rzadkich, często zagrożonych ptaków, głównie siewkowych w tym mew, rybitw i siewczek.</i> 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wpływanie na Wspólną Politykę Rolną i Program Rozwoju Obszarów Wiejskich, szczególnie Program Rolnośrodowiskowy pod kątem ochrony ptaków i siedlisk. 2. Inicjowanie i kontynuowanie współpracy z rolnikami przyjaznymi przyrodzie. 3. Inicjowanie i kontynuowanie projektów wiążących ochronę przyrody z przeciwdziałaniem zmianom klimatycznym (działania adaptacyjne i mitygacyjne).

<p>Priorytetyzacja ostoi IBA i czynna ochrona</p>	<p>2.1.2. W wyniku realizacji projektów czynnej ochrony wybrane ostoje IBA odzyskują/zachowują właściwy stan ochrony. OTOP będzie koncentrował efektywne działania ochronne na wybranych ostojach</p> <p><i>W Polsce jest obecnie 174 obszarów IBA. 144 z nich to Obszary Specjalnej Ochrony Ptaków Natura 2000 (wg stanu na dzień 01.05.2011).</i></p> <p>Koncentracja działań ochronnych w rezerwatach będących własnością OTOP i na gruntach dzierżawionych, w tym w rez. Beka, będącym państwowym rezerwatem na gruntach Gminy Puck i gruntach prywatnych, którym OTOP wykonuje zadania ochronne na mocy Umowy z RDOŚ Gdańsk.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uzupełnienie matrycy priorytetyzacji o dodatkowe informacje – wybór konkretnych ostoi do działań. 2. Zbieranie informacji o ostojach od opiekunów IBA nt. ostoi, zagrożeń, działań. 3. Wybór ostoi do projektów, nadzór nad procesem powstawania i realizacji małych projektów ochroniarskich wraz z opiekunami i grupami lokalnymi. 4. Wypracowywanie i promowanie dobrych praktyk gospodarowania w rezerwatach OTOP i na powierzchniach projektowych.
<p>Utrzymywanie Sieci Opiekunów IBA</p>	<p>2.1.3. Rozwój i utrzymanie na stabilnym poziomie sieci opiekunów oraz grup lokalnych, zajmujących się ostojami.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uzupełnienie listy opiekunów IBA, a następnie stałe utrzymywanie sprawnej sieci Opiekunów IBA. 2. Opracowanie koszyka działań możliwych do realizacji w ostojach przez opiekunów i GL. 3. Organizacja konkursów i szkoleń, egzekwowanie terminowego przesyłania materiałów.
<p>Monitoring ostoi IBA</p>	<p>2.1.4. Monitoring ostoi IBA dostarcza najlepszej możliwej do zebrania wiedzy na temat stanu ostoi.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wdrażanie metodyki monitoringu IBA dla każdej ostoi (wylosowanie stałych powierzchni, wybranie gatunków/siedlisk/zagrożeń do monitoringu). 2. Opracowanie i wdrożenie w wybranych ostojach metodyki monitoringu szczegółowego, tzw. „monitoringu drugiego stopnia”. 3. Zapoznanie opiekunów IBA z zestandaryzowanym systemem monitoringu (I i II stopnia) - zbieranie danych wysokiej jakości (kompletne i porównywalne).

	2.1.5. Baza danych dotyczących ptaków i ich siedlisk, a także działań ochrony czynnej prowadzonych przez OTOP, jest doskonała i rozbudowywana tak, aby sprawnie i szybko docierać do zgromadzonych informacji	<p>4. Kontynuacja regularnego corocznego monitoringu ostoi ptaków wg. schematu: state-pressure-response, przekazywanie wyników do OTOP.5. Powiązanie monitoringu IBA z w system rządowego monitoringu i inwentaryzacji obszarów Natura 2000.</p> <p>6. Gromadzenie danych dotyczących ochrony przyrody w bazach z modułem GIS.</p> <p>7. Utworzenie systemu udostępniania informacji dotyczących ochrony przyrody poprzez bazy danych wszystkim do tego uprawnionym.</p>
Plany Zadań Ochronnych / Plany Ochrony	2.1.6. Wszystkie powstające Plany Zadań Ochronnych /Plany Ochrony (odpowiednio dla obszarów Natura 2000 i pozostałych form ochrony obszarowej) zawierają zapisy zabezpieczające zachowanie właściwego stanu ochrony.	<p>1. Udział w konsultacjach powstających Planów Ochrony i PZO (opiekunowie ostoi i pracownicy OTOP są członkami Lokalnych Zespołów Współpracy).</p> <p>2. Obligowanie opiekunów, aby przekazywali do OTOP wszelkie ustalenia podejmowane na ww. spotkaniach, analizowanie tych ustaleń i zgłaszanie do nich uwag.</p> <p>3. Przygotowanie i/lub aktualizacja planów zarządzania na obszarach ważnych dla wodniczki.</p> <p>4. Podjęcie starań wykonania PZO dla obszarów, które mogą być w przyszłości zatwierdzone przez Komisję Europejską jako obszary Natura 2000.</p>
Inwentaryzacja	2.1.7. W wyniku przeprowadzonej inwentaryzacji ptaków zostają wyznaczone nowe ostoje IBA, na pozostałych obszarach prowadzone są korekty granic w przypadku wykrycia istotnych zagrożeń dla ostoi. Zebranie aktualnych danych o ptakach pozwala lepiej chronić te obszary.	<p>1. Inwentaryzacja ptaków i wyznaczenie nowych ostoi IBA lub korekta granic istniejących ostoi (projekt w Karpatach, zaplanowanie prac w kolejnych regionach).</p> <p>2. Opracowanie planów zarządzania i zaleceń ochronnych, które mogą być wykorzystane w PZO, PO, strategiach regionalnych, a następnie w czynnej ochronie.</p>

2.2 Budowanie sieci ekologicznych		
Zielona Infrastruktura	2.2.1. Elementy ekologicznej spójności sieci Natura 2000 i ostoi IBA są identyfikowane i obejmowane ochroną i zrównoważonym użytkowaniem	1. Współpraca z instytucjami odpowiedzialnymi za politykę zagospodarowania przestrzennego, właścicielami terenów, sektorami biznesu na rzecz zachowania i odtwarzania bioróżnorodności w krajobrazie (także poza obszarami Natura 2000).
3.1. Propagowanie i ochrona walorów przyrodniczych		
Udostępnianie obszarów IBA	3.1.1. Wybrane ostoje IBA są udostępniane obywatelom w sposób pozwalający poznać ich walory przyrodnicze, bez szkody dla ich wartości.	1. Wybór ostoi (w tym rezerwatów OTOP), które warto udostępnić w sposób atrakcyjny dla społeczności lokalnych i turystów oraz bezpieczny dla ptaków. 2. Podjęcie działań w ostojach, które znajdują się pod negatywną presją społeczności lokalnych i turystów, i które należy zabezpieczyć (wyznaczenie szlaków, program edukacyjny, budowa infrastruktury).
3.2 Promowanie polityk wspierających rozwój zrównoważony		
Promowanie rozwoju zrównoważonego	3.2.1. Zachęcanie do zrównoważonych wzorów produkcji i konsumpcji umożliwia długoterminowe korzystanie z usług ekosystemowych przy zachowaniu bioróżnorodności i ochronie klimatu.	1. Opracowywanie i wskazywanie rządowi, samorządom i opinii publicznej kierunków zmian w prawie mogącym mieć wpływ na przyrodę (na podstawie analizy ustaw, dyrektyw, konwencji, międzynarodowych, polityk). 2. Uświadamianie decydentom potrzeby ochrony IBA i zintegrowanie ochrony ostoi z krajowym, unijnym i międzynarodowym prawodawstwem oraz politykami gospodarczymi, mogącymi mieć wpływ na ochronę ostoi. 3. Tworzenie i promowanie dobrych praktyk w łączeniu działań gospodarczych z ochroniarskimi we współpracy z biznesem.

<p>Rzecznictwo i interwencje</p>	<p>3.2.2. Prowadzenie interwencji pozwala zachować przyrodnicze wartości ostoi. Interwencje koncentrują się na tematach:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rolnictwo (monitoring PRŚ) - Rybołówstwo (ptaki morskie, stawy rybne) - Leśnictwo - Rzeki (w tym ochrona przeciwpowodziowa) - Zmiany klimatu - Zapewnianie funduszy na ochronę przyrody 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Podejmowanie działań interwencyjnych i lobbystycznych wpływających na kształt i realizację polityk sektorowych, takich jak: <ul style="list-style-type: none"> - Wspólna Polityka Rolna (PROW) - Wspólna Polityka Rybacka - Ustawa o lasach/FSC - Prawo Wodne - OZE - Finansowanie sieci Natura 2000 2. Publikowanie raportów podsumowujących działania z zakresu interwencji dotyczących ostoi IBA
<p>Ochrona klimatu</p>	<p>3.2.3. Negatywny wpływ zmian klimatu na ptaki i ich siedliska jest ograniczany do minimum.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Angażowanie się w działania na rzecz osiągnięcia przez Polskę celów wykorzystania energii odnawialnej do 2020 roku bez negatywnego wpływu na gatunki, siedliska i ostoje. 2. Angażowanie się w działania / projekty promujące ograniczanie zmian klimatu oraz adaptację do tych zmian w sposób nie powodujący bezpośredniego zagrożenia dla ptaków i ich siedlisk. 3. Angażowanie się w działania bezpośrednio zmierzające do ograniczenia zmian klimatu poprzez redukcję emisji CO₂ w wyniku produkcji opału z surowca węglonutralnego pozyskanego z wykonywania zabiegów ochronnych. 4. Opracowanie i wdrożenie „zielonej polityki OTOP”, wyznaczającej cele ograniczenia emisji CO₂ przez całą organizację.

4.1 Inicjowanie wsparcia dla przyrody		
Edukacja	4.1.1. Młode pokolenia i dorośli doceniają wagę przyrody dla funkcjonowania ludzkości oraz dostrzegają konieczność harmonijnego z nią egzystowania	<ol style="list-style-type: none"> 1. Organizowanie masowych akcji obserwowania ptaków 2. Kontynuowanie ogólnokrajowego programu edukacyjnego przy współpracy z nauczycielami i instruktorami pozaszkolnej edukacji przyrodniczej. 3. Przygotowywanie i dystrybucja materiałów promocyjnych i edukacyjnych z zakresu ochrony ptaków i ich siedlisk dla dzieci, nauczycieli, dorosłych (strony internetowe i portale społecznościowe OTOP) 4. Podejmowanie działań służących ochronie ptaków w mieście. Angażowanie w nie młodzieży szkolnej i dorosłych. 5. Rozwijanie i promocja strony internetowej www.otopjunior.org.pl, jako narzędzia edukacji najmłodszych. 6. Angażowanie dzieci w obserwowanie ptaków podczas wycieczek i w ramach działania kół szkolnych
Członkostwo	4.1.2. Obywatele Polski wspierają ochronę przyrody	<ol style="list-style-type: none"> 1. Podejmowanie wysiłków na rzecz zwiększania zaangażowania członków OTOP 2. Komunikowanie tematyki i potrzeb OTOP 3. Mobilizowanie do wspierania działań OTOP
Wolontariat	4.2.2. Obywatele pomagają realizować działania OTOP	<ol style="list-style-type: none"> 1. Angażowanie wolontariackich obserwatorów w programach badawczych 2. Angażowanie animatorów przyrodniczych i osób biorących udział w pracach w rezerwatach 3. Angażowanie w działania edukacyjne i inne

4.2 Promowanie lokalnych działań ochroniarskich		
Grupy Lokalne	4.2.1. Obywatele angażują się lokalnie w ochronę przyrody (optymalnie w połowie ostoi IBA działa GL)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wspieranie małych projektów ochroniarskich (Program Małych Grantów dla GL) realizowanych przez opiekunów ostoi i GL 2. Wsparcie dla Grup Lokalnych prowadzących działania edukacyjne / projekty podnoszące świadomość społeczną 3. Gromadzenie dla ostoi formularzy monitoringu i raportów z działalności grup.
Biura regionalne	4.2.3. Biura regionalne tworzą centra regionalnych działań OTOP, wspierają prace w rezerwach OTOP i realizację projektów	<ol style="list-style-type: none"> 1. Realizacja projektów regionalnych i organizacja prac w rezerwach OTOP 2. Podejmowanie lokalnych inicjatyw budujących wsparcie dla działań OTOP (imprezy z udziałem wolontariuszy, kampanie promocyjne i akcje pozyskiwania funduszy) 3. Zapewnianie samofinansowania biur regionalnych z działań i projektów przez nie prowadzonych
4.3 Udział we wzmacnianiu globalnego partnerstwa BirdLife		
Wspieranie sieci BirdLife	4.3.1. Sieć BirdLife International jest prężną, efektywną i rosnącą organizacją, która ma realny wpływ na ochronę przyrody na Ziemi	<ol style="list-style-type: none"> 1. Weryfikowanie strategii i działań OTOP pod kątem spójności ze Strategią i programami BirdLife Int. 2. Angażowanie się w realizację Programu BL na Europę i Azję Środkową oraz w działania jego grup roboczych 3. Koordynacja międzynarodowa wspólnych inicjatyw 4. Wspieranie innych parterów BL w rozwoju poprzez doradzanie lub realizację wspólnych projektów ochrony przyrody

<p>Wzrost profesjonalizmu</p>	<p>4.3.2. OTOP jest organizacją postrzeganą przez społeczeństwo jako organizacja profesjonalna, aktywna, wpływowa i opierająca swoje działania na naukowych podstawach</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Udoskonalanie profesjonalnych standardów zarządzania organizacją i jej finansami 2. Szybkie reagowanie na zmiany warunków zewn., w których działa OTOP (np. prawo, finansowanie, pojawiające się zagrożenia dla przyrody) i dostosowywanie do nich wewn. struktur i procesów 3. Promowanie w mediach publicznych i społecznych OTOP i zachęcanie do wspierania działań (petycje, wolontariat, członkostwo, wsparcie finansowe) 4. Utrzymywanie wysokiej jakości strony internetowej OTOP (z wersją angielską) 5. „Pamięć instytucjonalna” organizacji jest zapewniona przez stworzenie i uaktualnianie archiwum
<p>Zdobywanie funduszy</p>	<p>4.3.5. Pula środków pieniężnych, przeznaczanych na działalność OTOP i ochronę przyrody jest adekwatna do założonych celów i zbilansowana względem ponoszonych kosztów</p> <p><i>Nasze fundusze pochodzą ze składek członkowskich, dotacji celowych instytucji finansujących ochronę przyrody, darowizn firm oraz działalności odpłatnej przeznaczonej na cele statutowe.</i></p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zrównoważone budowanie budżetu OTOP z perspektywą zachowania płynności finansowej 2. Zwiększanie udziału funduszy nie związanych względem funduszy związanych (ze szczególnym uwzględnieniem kampanii komunikacyjno-fundraisingowych) 3. Pozyskiwanie coraz większej liczby darczyńców indywidualnych (baza członkowska, kluby itp.) 4. Zachęcanie biznesu do współpracy i wspierania działań 5. Zachęcanie do przekazywania darowizn 1% na Organizację Pożytku Publicznego 6. Budowanie innych sposobów pozyskiwania funduszy, takich jak: darowizny, zbiórki publiczne, działalność odpłatna na cele statutowe, działalność gospodarcza

PROGRAMY BIRDLIFE INTERNATIONAL, W KTÓRE OTOP MOŻE SIĘ ANGAŻOWAĆ

Strategia wdrażana jest przy pomocy programów nawiązujących do przyjętych 9 globalnych programów ochrony BirdLife International oraz programów regionu Europy i Azji Centralnej (stan na styczeń 2014 - w trakcie uzgadniania)

Globalne programy BirdLife International, w które wpisują się działania OTOP to:

1. Zapobieganie wyginięciu gatunków	TAK
2. Ostoje szczególnie cenne przyrodniczo (IBA)	TAK
3. Ptaki migrujące i szlaki migracji	TAK
4. Ptaki morskie i ochrona mórz	TAK
5. Lasy Nadziei	NIE DOTYCZY
6. Ochrona klimatu	TAK
7. Inwazyjne gatunki obce	TAK
8. Działania lokalne	TAK
9. Rozwój organizacji	TAK

Programy regionu Europy i Azji Centralnej

ECA1. Rolnictwo i obszary wiejskie	TAK
ECA2. Nielegalne zabijanie ptaków	TAK